

Este de două ori în septimana: Joi-a și Do-
minic'a; ăra candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei s'eu de patru ori
in septimana.

Pretulu de prenumeratiune

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diugetate de anu	4 fl. v. a.
patrariu	2 fl. v. a.
pentru Romania si strainatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
diugetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni: Stasiu, culescu, parochu,
dinti si nostri, Stationsgasse, Deheleanu, notariu comu-
si corespondintiele, ochu, Eman. Dimitrie-
administratiunea se, Chiritia, parochu, Rancu,
nefrancate, nu se vor, nu se vor, nu se vor.
— D. J. E. J.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de
teresu privatu — se raspunde câte 7 or.
linia; repetirile se facu cu pretiu acidiu.
Pretiu timbrului câte 80 or. pentru una data
se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la
„ALBINA“

pre ultimulu patrariu alu anului cu-
rinte, adeca de la 1. optovre pana la
31 dec. 1871, cu pretiu si in condi-
tiunile de pan' acuma si cari se vedu
in fruntea foiei. —

NB! Tramitarea baniloru de prenumeratiun-
ne se p'ote face prin avise postali, s'eu prin epi-
stole francate.

Redactiunea.

Pesta, in 11 optovre n. 1871.

Totu interesulu dilei, ilu absorbu actele
dietei din Praga, despre modulu de complanare.
Optu luni de dile sunt, de candu minis-
terulu *Hohenwart*, si cu corifeii cehiloru, lucra
la aceste acte, despre cuprinsulu caror'a pana
sambat'a trecuta, candu ele se impartira intre
membrii dietei, si mai vertosu pana alalta-ieri,
luni, candu ele se pusera formalmente pe mes'a
dietei, indesiertu se faceau feliu de feliu si cele
mai desuchiate coniepture si reporturi prin
diaria.

Astadi cuprinsulu loru nu numai este
deplinu conosutu, ci — parte mare si primitu,
devenitu concludu alu dietei, dupa tote formele.

Actele de cari ni este vorb'a sunt: *Adres'a
dietei catra Maiestate*, in tipu de respunsu la me-
sagiulu domnescu, prin carele s'a deschisu diet'a
si recunoscutu dreptulu de statu alu romnului
si, provocandu-se reprezentantiu tieriei, a
face propuneri pentru regularea constitutiunale
a acelu dreptu de statu.

Acosta adresa este unu adeveratu capu
de opera, incatu pentru form'a sa esteriora; ea
desv'olta si splica pre scurtu si in generalitate
intregu opulu si modulu de complanare; — si
ea dej'a luni, dup'o propunere si desvoltare de
1/4, de ora a lui *Dr. Rieger*, a fostu primita
en bloc.

Ca adause langa adresa si ca proiepte de
complanare formale, practica, atatu a referin-
tieloru de statu cu celelalte parti ale Monar-
chiei si specialu cu Ungaria, catu si a referin-
tieloru nationale interne, adoca intre natiunea
cehica si cea germana, si mai departe a celoru
interne reprezentative, vinu mai antaiu XVIII
articli fundamentali, apoi unu proieptu de lege
despre egalitatea nationale de dreptu; in fine
unu proieptu de o noua lege pentru represen-
tatiunea tieriei.

Tote aceste acte au unu interesu si re-
spective o importantia nespusa si pentru noi,
din care cauza ele merita ca se fia cunoscute si
apretiuite catu de bine si de alu nostru onora-
bilu publica nationale; pana candu insa margi-
nitele nostre poteri si ingustele colone ale foiei
nostre ni vor permite a comunica macar partea
principale din ele, de ocamdata ni vomu da truda,
d'a le splic'a aici in essinti'a loru.

Despre adresa, a carei caracteristica ge-
nerale o atinseramu mai susu, avemu se spu-
nemu in specialu, ca ca in totu cuprinsulu seu
fase o fina si sistematica distinctiune intre „tieri
si popora“, „natiuni si natiunalitati“, facia de
„natiunea politica“, distinctiune ce corespunde
deplinu concepteloru ce noi pururia am desvolutu
si sustienutu pentru aceste numiri. Asiabuna
ora ea, in catu pentru afacerile si interesele co-
mune ale Monarchiei, s'eu pentru dreptulu si con-
ditiunile de desvoltare si progresu, vorbesce,
— nu ca actele de asemenea natura ale ungu-
riloru nostri, numai de celelalte tieri ale *MSale*,
ci de — „celelalte tieri si popora“ ale Monar-
chiei; ăra in insusi Boemia, distinge duoue na-
tioni, ca duoi factori egali, si pe ambele, prin
acelesi drepturi si garantii publico-politice im-
preunate, le numesco „natiunea politica“ a
tierii.

Pactulu dualisticu de la 1867 se recuno-
sce in deplinate, si articlii drepturiloru fun-

damentale insira asia-dicendu, din cuventu in
cuventu, dupa art. XII alu legei unguresci din
1867, tote cauzele comune si modulu de deslegare
alu loru prin Delegatiuni. Si totusi moralmente,
ba chiar si politicesce acelu pactu dualisticu
primesea cateva lovituri grele!

Mai antaiu si mai antaiu, diet'a Boemiei
da apressionu statulu de nevoia in carele se
afia ea pusa prin pactulu dualisticu, facia de
Ungaria; apoi primesea conditiunile si moda-
litatile aceluia espressu numai pan' la anulu
1877; apoi constata si pronuncia cu invederata
parere de reu, ca — mai essistu cause si
interese comune pre cari pactulu dualisticu nu
le-a recunoscutu de atari, si in privinti'a acor-
lor'a sprimo asteptarea, ca timpulu le va asie-
dia acolo, unde se cuvine; dar ce va se dica
si mai multu e, ca Boemia facia de pactulu dua-
listicu ie o pusestiune ca de *alu treilea pacis-
cente*, intru catu ilu censuradia si-i acorda recu-
nosceru sa, si intru catu in Delegatiunea comu-
na nu v're se intre prin senatulu imperialu din
Viena, precum este regulatu in articlii de lege,
intemeiatori ai dualismulu, ci pretinde a tra-
mite — *cinci-spre-dice* delegati ai sei, de a
dreptulu din diet'a sa; ăr pe *Reichsrath*-ulu
din Viena ilu trece cu tacerea ca cu cum elu
nici n'ar essiste. Si totu la acestu locu va fi
bine a se mai insemna ca — in privinti'a cuo-
tei de concurentia spre acoperirea trebuintie-
loru comune, diet'a Boemiei doresece a intr'a
in pertractari pentru o inoieia separata pe sem'a
sa. — Prin tote acestea dualismulu este alte-
ratu si — forte apr'ope s'eu celu putienu dreptu
pre calea d'a deveni „*treismu*“.

Proieptulu de lege pentru egalitatea na-
tionala — inca este menitu d'a forma o lege
fundamentale si elu, pre calea desvoltatiunei
si asecuratiunei practice a egalitatei nationale,
merge — am pot'e dice — pana la estremele
consecintie. —

Domnii magiari ai nostri, dup'acestu o-
peratu vor cunosece, ce moderati si modesti
am fostu noi in cunoscutulu nostru proieptu de
lege pentru egalitatea nationale in Ungaria;
asemenea vor ved'e si romanii guvernamenta-
listi si pusilanimi, ce feliu sunt pretensiunile
unei adeverate si rigurose egalitati nationale si
cu garantiile necesarie!

Deca s'ar intempla ca acestu nou pro-
ieptu de lege despre egalitatea nationale, se de-
vine lege, si legea se se dovedesca practicabile:
domnii magiari potu se se cai'esca ca n'au pri-
mitu alu nostru proieptu de lege, atatu de mo-
deratu, si nu s'au nevoitu a casciga pre natiu-
nalitati cu conditiuni atatu de moderate!

In specialu amintimu din acosta lege trei
puncturi de importantia enorme: a) ca represen-
tantiu ambeloru natiuni au se formedia la dieta
speciale *curii nationale*, cari in tote afacerile
ce involvu interesu nationale, vor pacta intre
sine ca factori egali, fora privintia la majori-
tate si minoritate, — de unde apoi impartirea
cercuriloru electorali dupa natiunalitati; — b)
ca reprezentantiu mosieloru mari, ce jacu in te-
ritoria locuite de unu poporu numai de o natiu-
nalitate, dupa lege vor trebui se ap'atien a cu-
riei de acosta natiunalitate; c) subventiunile
din visteria comuna a tieriei, pentru scopurile
de cultura, trebue se se imparta ambeloru na-
tioni in proportiune directa. —

Prin aceste dispuestiuni vedemu primin-
du o santiune publica mai nalta multe dintre
cele de frunte principia ce sustienemu noi din
capulu locului facia de domnii magiari, egemo-
nii natiunali ai nostri, adeca: *principiulu cu-
rieloru nationale la dieta; principiulu arondarei
cercuriloru electorale dupa natiunalitati; prin-
cipiulu ca natiunalitatea poporului este si na-
tionalitatea pamentulu din mediloculu poporu-
lui, ori a cui proprietate ar fi acel'a; — ca din
banii publici de o potriu trebue spriginita cul-
tur'a nationale a fie-carei natiuni; ceca-ce una
natiune ie mai multu pentru a sa cultura, a sa
limba, ale sale institute natiunali, este furtu facia
de cele lalte; etc. etc.*

Despre proieptulu de unu nou statutu
pentru reprezentatiunea tieriei, avemu se spu-
nemu in generalitate ca — acestu proieptu este
dest natu, deocandata d'a fi octroatu de Monar-
chulu pentru alegerele la *dieta coronatiunale*,
apo d'a fi substernutu aceia spre pertractare
si *simira*; — acosta de acosta, caei diet'a de
astadi, pe bas'a pe carea este ea adunata, nu este
in dreptu a vota astfelu de lege, fiindu ca du-
pa esirea din dieta a 67 de deputati nemti, res-
tulu de 145 nu este numerulu recerutu, de 1/4
din intregu nrulu deputatiloru. De altmintrelea
acestu proieptu de lege este cea mai eclatante
doveda despre moderatiunea cehiloru si resig-
natiunea loru nationale facia de nemti. Dup'
acestu proieptu buna ora, nrulu deputatiloru la
diet'a Boemiei fiindu a se immulti la 257, prin
tote clasele indreptatite la alegere, elementulu
germanu este mai multu favorisatu, precum:
in orasia 14,261 de cehi, cu o contributiune di-
recta de 91,960 fl. pe anu, alegu unu deputatu,
pre candu nemtii 13,418, si cu o contributiune
numai de 62,181 fl. alegu unulu; in cercurile
rurali (de la tier'a), 39,561 de cehi, cu o cuota
de contributiune anuale de 124,320 fl. alegu unu
deputatu, ăr nemtiloru la 36,190 si cu o con-
tributiune de 106,460 fl. li se vine cate unulu.
Aci s'a urmatu principiulu ca — *in represen-
tanti'a legelativa a tieriei — minoritatile natiu-
nali au se fia prefavorite*, — firesce pentru de
a fi forite de prevalinti'a naturale a majoritati-
loru. Ce ar dice domnii stepanitori ai nostri
magiari, decu noi am sustien'e acestasi principiu
facia de ei in Ungaria?! Ei de sicuru par
respinge cu indignatiune, pre candu insa noi in
Transilvania, pururia l'am sustienutu facia de
ei. Si — de aci se p'ote judeca, inim'a si loia-
litatea nostra facia de ei, si a loru facia de noi.

Recapitulandu in putiene cuvinte siste-
m'a intr'ega ce se cu prinde in actele Boemiei,
o aflamu cuprinsa, in recunosceru si respective
distingerea de *trei grupe de afaceri publico-
politice si administrative de statu*, si in crearea
de unu *intreitu organismu legelativu si admini-
strativu* pentru ele. Adeca 1. se distingu si
resp. recunoscu afaceri comune cu tote tie riele
si poporale Monarchiei, si pentru acestea re-
manu delegatiunile si cu Ministeriulu comunu;
numai catu Boemia in Delegatiuni este repre-
sentata de sine. 2. Se distingu si respica afa-
ceri comune cu tierile si poporale numai Cislai-
tane, si pentru acestea se propune crearea unui
Congresu comunu, compusu din delegatii diete-
loru si unu ministeriu comunu in Viena. 3. Pentru
tote afacerile ce privescu cele interne si spe-
ciale ale Boemiei, si a caroru sfera este se se
largiesca forte multu, — este Diet'a tieriei, cu
curiele natiunali si cu unu guverniu propriu,
respundietoriu dietei, in fine cu unu Cancela-
riu aulicu langa Monarchulu.

Casa boieriloru (Oberhaus,) are se fia
st'ersa; in locu-i are se se puna unu *Senatu*, pe
diugetate din reprezentantiu tieriloru, dar cu
atributiuni mai multu de unu *consiliu si judeciu
de statu*.

In siedinti'a de ieri, marti, proieptele a-
dause adresei se desbatura si fusera primite in
generalu si specialu. Si apoi se fece votare no-
minale a supr'a tuturoru, si ele se primira si
in a trei-a cetire cu unanimitate; la care ocaziu-
ne se constata, ca primirea a urmatu prin
duoue din trei parti ale numerulu intregu de
deputati ai Dietei boemice. (Numerulu intregu
este 204, din acosta 67 nemti au parasitu Die-
t'a, 145 *Cehi* au remasu in Dieta, pre candu
dej'a 136 facu duoue tertialitati.) —

Dupa impresiunea ce studiarea acestoru
acte a facutu asupra-ne, trebue se marturisimu
ca, aflamu cumca domnii autori ai loru au tie-
nutu catu se p'ote contu de tote greutatile cele
mari, de tote principiale si impregiurabile; dar
totusi sistem'a este — inca mai complicata de
catu cea de pan' acuma, si nesmintitu ca tre-
bue se incurce si mai multu spiritele si
progresulu poporaloru. Este greu si pururia
impreunatu cu multe s'ose si necasuri, a apli-

ca principia naturali, simple, la mehanismi *ne-
naturali*. Dar ce se facemu, decu despotismulu
domniloru stepanitori, ne-a adusu la acosta
doga!

De altmintrelea — se vedemu mai an-
tatu, ca ce dicu domnii stepanitori dualisti si
egemoni, la actele Dietei din Praga, apoi ne
vomu orienta si pronuncia si noi; caci ei, dua-
listii si egemonii sunt, ale caroru *cercuri in
nesipu*, adeca pacte contra poporaloru, sunt
amenintiate multu-putienu de nou'a sistema ce
este se se introduca.

Pentru d'a lua cu de amenuntulu notitia de-
spre esportatiunile dualistiloru a supr'a acte-
loru din cestiune, ni lipsece asta data spaciulu;
cu propusulu deci d'a reveni la acosta cauza,
ne marginimu la putiene observatiuni in acosta
privintia. —

Foile oficiali si semi-oficiali ale guvernii-
lui, pe tota d'a si dau cea mai mare truda,
intru a esplic'a si dovedi, ca acele acte *nu tai-
de feliu in constitutiune*; ca ele nu sunt de catu
*propositiuni ale Dietei boemice, formulate in-
tr'unu modu d'a p'ote fi discutate*; ca ele sunt
menite d'a se subterne senatulu imperialu in-
tregu, si — numai decu s'ar primi de acosta
constitutiunamente, au a fi realizate; scl. scl.

Tote aceste molcomiri insa nu potura im-
pedeca, ca ele din partea nemtiloru fideli si
constitutiunei se fia privite de cea mai temera-
ria calcare si chiar nimicire a constitutiunei si
a intregi sisteme politice de statu, de ast' *lun-
Ca niasc furii rescolate, domnii nemti, de
a totu domni peste altii, si a totu dispun-
averea si sangele altor'a, facia de incercarea
emancipare a cehiloru, sb'era si alarma lu-
vedemu
— nu pregeta a isbi chiar si in Maie-
neviolabile a tronului! Diet'a Austriei de
in siedinti'a sa de ieri present'a in acosta
vintia unu adeveratu teatru alu scandalu-
asemenea Aul'a Universitati Vienesce, precum
vomu areta in nrulu viitoriu. —*

Egemonii nostri magiari — sunt mai pu-
tieniu iritati; ei se mangaie si sunt multumiti
ca, deocandata stepanirea loru este lasata in pa-
ce, in statu quo. Ingrigirile pentru viitoriu insa
totu nu le potu ascunde; ăr organele oposi-
tiunei ceru de a dreptulu, ca — de garantia
cumca nu li se va face mane-poimane si loru
asenenea atacu si violintia, casi siogoriloru loru
de preste Laita, *dualismulu se se desfiintiedie*, si
pentru Ungaria si tierile coronali ale ei, se re-
mana numai nessleru de uniune personale cu
tierile de din colo. —

Din strainatate avemu se amintimu, ca
in *Francia* la alegerele municipali au invinu
republicanii moderati; napoleonistii pretotin-
denia au cadutu; ăr prin unele orasia mari
s'au alesu republicanii rosii. —

In *Spania*, Ministeriulu nou a profesatu
in publicu principiale radicali ale lui *Zorilla*;
astfelu spiritele s'au molcomitu si agitatiunile
mereu incets. Poporulu Spaniei nu v're se scia
de reactiune. —

In *Italia* se facu pregatirile necesarie
pentru intrunirea camerei in *Roma*, urbea e-
terna; spre care scopu guvernulu lui *Victore
Emanuilu*, ocupa cate o manastire si cu pote-
rea de la calugarii resistinti. Altfelnu nu merge,
findu ca Santulu parinte infalibilu, nu concede
altfelnu! —

Ca de incheiare avemu se citamu aici, pen-
tru forte marea ei importantia o depesia telegra-
fica de ieri din *Zagrabia*, capital'a *Croatiei*, carea
astadi se renouiesce si suna: „*In confiniulu mili-
tare Ogulinu s'a escatu turburari; glotele s'au
rescolatu, au apucatu arme si au batutu pre pa-
trolele armate, ce s'au comandatu in contra loru;
ele jafuescu depositile de arme si desv'olta mare
resistintia. Din Zagrabia si din Carlovuar s'au
tramisu duoue batalione de infanteria si e te-
ma ca rescol'a va trece la Otocani.*“

„*Se stamu cu bine, se stamu cu frica.* dom-
niloru egemoni nemti si magiari!

au aperat...
nóstre public...
natiunea, ci tíe: **reca noastră economic-financiara.**

unde caută să...
sortiu trebuie...
dóra chiar de peste mu...
ceale sistemateca si...
ice cea naturale de...
Cumca noi, roman...
traí in co...
ajunge ea deplin? Óre...
asinuatiune...
tote partile ne-am apucá...
să ni dea...
nu acea cale si toti cu tóte...
poterile ne-am aruncá pe ea, -- prin...
atát, ni-am fi implinitu tóte detorintiele...
ce avem in acésta privintia, am fi cascigatu tóte garántiile de succesu?

Nici de cum.
Acea cale, pe câtu este de sistema-teca, normale si sicura, totu pe atát'a ea este de — lunga si grea. O generatiune, 30 de ani, de mari spese si de multa munca — se va recere celu putienu, pana se ajungemu a secerá pe ea rezultate. Díece ani pana se deschidemu destule institute pentru asfeliu de cultura speciale, alti díece pana se vedemu esindu din ele, si retornandu din strainatate, destui barbati cu asfeliu de cunoscintie practice, si — celu putienu inca díece, pana se-i vedemu pe acestia producendu rezultate si efepte séu progrese, destulu de bune, in viét'a publica.

Intr'aceea strainismulu, lasatu in pace, in conditiunile de astadi, ar progresa si ar cuprinde terenu in mediloculu nostru, in proportiunea ce aretaramu mai susu; asfeliu elu ar deveni intréitu mai tare si mai periculosu pentru noi, si lupt'a nostra sistemateca in contra-i — cu atát'a ar fi mai grea, mai lunga si mai espusa la multe casualitati; prin urmare cu atátu mai multu periclitata chiar in rezultatulu ei finale!

Pentru a preveni aceste patente dificultati si a ne asicúra din capulu loculu de triumfu finale in lupt'a nostra sistemateca, este neaperatu de lipsa, ca — pe campurile practice, indata, cu tóte p'arile de câte dejá potemu dispune, se indepemu lupt'a, pentru d'a impedece in intr'ea mai departe a strainismulu, in tatele si colosali proportiuni.

Să ne splicámu.
„Ai Ai cui sunt banii ce cercula in Ropucúia? — Ai tiereloru straine. Cascigulu íóie e batera loru si perderile dupa incintia bulu loru, noi le platimu; catra poté, a' prin monetele straine depindemu cu totulu de la fluctuatiunile piatieloru straine. Deci iute si seriosu se inlocuimu in cerculatiune monetele straine cu ale noastre proprie si se ni emancipámu piatiile — celu putienu in acésta privintia de cele straine. — Loculu moneteloru straine, intr'otiera cu buna finantia, este la zarafi, ér nu in manele publiculu celu mare, in piati'a de tóte dilele. —

Unde facu romanii imprumuturile cele multe si oneróse, cu 10, 12 si mai multu la suta? — La straini, a nume pe la institutule straine. Pentru ca — romanii n'au institute ale loru proprie de creditu, n'au bance, chiar nici unica banca nationala!

Deci — iute, fora tóta amenarea, se ne insocimu, toti din tóte partile, pentru d'a infintiá institute de creditu si macar o banca nationala, si d'a smulge din manele strainiloru acestu ramu de imposánti casciguri, — ér guvernulu si cu legelatiunea tierii, iute se véda a introduce catastrulu si se reguledie ipotecele fondiari, prin cari singuru numai se potu capetá imprumuturi eftine si se potu medilocí intreprenderi nationali mari si folositorie. —

Avendu institute de creditu si bance nationali solide, si creditu ipotecariu câtu mai sicuru: se ne apucámu d'a esplotá si a escontá noi drumuri de feru de pe teritoriulu nostru, d'a medilocí noi transportulu produpteloru si marfuriloru noastre pe Dunare si pe mare, d'a construí fabrice si totu felulu de stabilimente cu multa dobanda pentru noi, si asfeliu d'a eschide pe straini de la cele mai manóse si sicure isvóra de venituri ale noastre! —

Pentru ca se nu devenimu infiniti in acésta vasta materia, nu vomu mai continuá a enumerá un'a câte un'a scaderile si trebuintiele noastre practice, pe tóta d'a totu mai multu sentite — in viét'a

si desvoltatiunea nostra economica-financiara, ci — ca de incheiare, vomu dice cu multa placere si mangaiare ca:

Inceputulu de orientare si emancipare — dejá s'a facutu si pe acestu importantu campu de lupta nationala, s'a facutu cu bunu succesu, s'a facutu spre incuragiarea tuturor.

Fi ca incepetorii se fia urmatu unoru spirite lunate si resolute, fia ca ei se fia fostu condusi de unu stimulu naturalu, de unu instinctu de propria conservare: ei in totu casulu au contribuitu dejá multu la emanciparea nationala, si au binemeritatu de natiune.

Imprumutulu Romaniei de 87 de millióne lei, subscrisu intregu in tíera, a salvatu tierii si conservatu natiunei mai multe millióne pe fie-caré anu, si totdeodata a urcatu védi'a spiritulu romanu de economia — in strainatate. Hartii de statu mai bune decâtu acestu imprumutu si obligatiunile rurali ale Romaniei, nu essistu in Europa; si pentru aceea romanii se nu permita a deveni ele in mani straine.

„Dacia,“ institutu (de totufeliulu) de asecuratiuni, intemeiatu din iniciativ'a si cu capitalele numai a romaniloru, si — abia de duóue-trei luni in activitate, si inca numai partiala: dejá a smulsu câteva sute de mii romane din manele strainiloru, si — urmandu mai departe totu cu asemene zelu si energia, in câtiva ani, de sicuru va emancipá tóte milliónele romane, ce de multi ani, ca premia pentru asecuratiuni, se strecura regulatu in pungele diferiteloru societati straine.

Din colo peste Carpati, „Albina,“ institutu de credite si economii pentru toti romanii, tocmai se afla in stadiulu intrarei sale in viétia. Scaunulu i este in Sibiu, dar va avé agenti si sucursale prin tóte orasiile si, trecutu o data prin greutatile primulu acestui stadiu, adeca védiendu-si o data subscrise, si subscrise in maioritate prin romani, cele 3000 de actiuni, (a 100 fl. v. a.) activitatea ei are se devina cea mai mare binefacere pentru intréga Romanimea din Transilvania, Banatu si Ungaria, scotiendu-o din ghiarele jidaniloru, ce finantialmente i sugu meduv'a!

Despre o banca nationala se lucra, pre cum suntemu informati, cu totu de adinsulu, fiindu necesitatea ei dejá sentita peste totu, ér prejudetiale ce panieri preocupau publiculu romanu in contra unui atare institutu, disparendu totu mereu.

Avantagiile unei bance nationali sunt atátu de invederate, încátu noi — nu potemu avé nici cea mai mica indoieála ca ea se va infintiá; ne mirámu numai, ca ea — nu s'a infintiatu dejá de multu!

Si déca o data Romania incepe a se senti ca statu, si a nume ca statu nationalu de sine, si ca atare incepe a avé trebuintiele sale finantiari, ordenarie si strordenarie, publice si private, — déca ea are averea sa miscatória si nemiscatória; déca natiunea are institute si capitalisti, cu valori proprie, active si pasive: apoi ea nu mai póte se remana si fora o bursa a sa propria; ea nu mai póte lasá, ca altii, strainii, contrarii, unilateralmente se-i tacsedie valorile efepeloru si produpteloru sale; ea cautu se se emancipe si in acésta privintia — de arbitriulu, de jugulu strainu.

Pricepemu deci, ca dejá in Bucuresci se sente, si pe tóta d'a totu mai multu se ivesce necesitatea de bursa, si ca dejá opiniunea publica cere, ér unii barbati intieliginti, cu spiritu de iniciativa, dejá desbatu seriosu infintiarea ei.

Candu asiá dara necesitatea d'o bursa in Bucuresci o vedemu destulu de generalu recunoscuta, si pe temeulu acestei necesitati venimu a ni sprime aici dorintia d'a o vedé infintiata acea bursa c'o dia mai nainte, — fiindu ca nu cunóscemu planulu si intentiunile barbatiloru ce se ocupa de realisarea acestui institutu, nu potemu se nu ni descoperimu cu o cale firm'a nostra sperantia ca — Bursa de Bucuresci va fi — antaiu si mai antaiu „nationalu,“ adeca nu a proletariloru si vagabundiloru, imigrati

din tóta lumea straina, ci a capitalistiloru, industriasiloru si comerciantiloru romani, cu semsari si agenti (medilocitori de dar-averi) indigeni, barbati de destula garantia morale si materiale; — a dóua ca ea — va fi o bursa reale solida, ca cea din Londra si Hamburgu, etc. unde adeca se vende si cumpera efektivu, si incesi asiá-numitele premia se facu cu destula garantia; — ér nu o bursa de coticaria ca cea din Paris si Viena s. a. unde adeca numai se amageacu, si pacalescú séu ciupelescú cei mici si simpli, de cei mari si rafinati.

O bursa, precum o dorimu noi, este o piatia buna, o adevrata binecuventare, pentru totu insulu ce are a vende séu a cumperá valori de bani, de veri-care si pentru veri-care parte a lumei; — o bursa de coticaria, (Schwindelbörse), este unu institutu de jafuire, o spelunca de lotri, de care — se apere Ddieu pe Romania!

Atát'a pentru asta data despre acésta importante si pentru noi in celu mai completu intielesu — vitale cestiune si tema, carea — cum credemu, este tocmai la ordinea dilei.

Bucuresci, in aug. 1871.

Babesiu.

„ALBINA.“

Institutulu de creditu si de economii.

De la Sibiu primimu inscintiarea, ca pentru constatarea rezultatulu subscieriloru de actiuni se va tiené acolo in 15 octobre a. e. cal. nou o siedintia plenaria a Comitetulu fundatoriu, la care vor luá parte atátu Ilustritatile Loru Dnii Mocionesci, din Pesta, câtu si Dlu Cipariu de la Blasiu si mai multi altii. Déca capitalulu nu se va subscirie pan' atunci intregu, terminulu de subsciere, firesce se va mai prolongi o luna.

Pan' acum cei mai mari actionari sunt:

D. Antoniu Mocioni, cu 100 actiuni séu díece mii fiorini.

D. Dr. Alexandru Mocioni, cu 100 actiuni séu díece mii fiorini,

Dr. Eugeniu Mocioni, cu 50 actiuni séu cinci mii fiorini.

D. Teodoru Papp, proprietariu mare din Lugosiu, cu 50 actiuni, séu cinci mii fiorini. —

Pana in 5 ale curentei, din care dia suna informatiunile noastre, inca n'an fostu incursu rezultatele din Pesta, de unde s'a facutu avisare, ca si Escelentia sa Dlu Ladislau Papp va participa cu 100 actiuni. Intregu numerulu actionariloru mari si mici insa se va poté sci numai dupa 10 octobre.

Dintre prelatii nostri bisericesci au subscrisu Esc. Sa Metropolitulu Vancea, (inca nu se scie câtu?) si D. Episcopu din Lugosiu Joane Olteanu, acest'a 25 actiuni. Dia parintelo eppu Olteanu, precum se scie, nimicu mai putienu ca amicu alu nostru, desvólta — trebuie se marturisimu, in causele de cari se interesédia, unu zelu pre care am dorí a-lu observá la toti ai nostri si intru tóte ale nostre; Il. Sa totu o data a adresatu Comitetulu fundatoriu o scrisóre in termini fórte magulitori, prin care saluta si binecuenta acésta intreprenderé pré frumósa si-i promite totu spriginulu din partea sa si a poporulu díecesei sale.

Pre candu acestu barbatu alu nostru guvernamentalistu absolutu, vine a dá acestui Institutu nationalu d'o nespusa importantia, spriginulu seu moralu si materialu, din alte partii, si a nume dintr'ale Aradului si Lipovei, ni se repórta tocmai contrariulu despre barbati de ai nostri, cari pururia au figuratu, (cu gur'a — firesce,) intro cei mai estremi opositiunali. Asia unulu dintre acesti eroi, figurandu de presiedinte alu unei Reuniuni de invetiatori romani, cu tóta poterea cuventulu a predicatu contra Institutulu nationalu, de emancipare economica-finantiala, si s'a opusu si a impedececa ca acea Reuniune se ie actiuni! — Aci nu scimu se spunemu in pripa: óre intemplanrea si urmarea — este o miserabilitate si rusine mai mare a — dlui presiedinte, séu a adunárei?!

Sperámu ca dupa 10 octobre vomu poté servi publiculu cu informatiuni detaiate despre starea si desvoltarea acestei intreprenderi salutari, carea ca cea dantaiu si unica, ce o avemu, trebuie se ne intereseze pe toti. —

Ce multu ne suprinde si ne dóre din esperiintia de pan' acuma este, ca — ómenii nostri, chiar si cárturarii, nu s'au pusu inca se

studiedie Statutele, spiritulu, insemnatatea, marele folosu generalu si natiunálu alu Institutulu „Albina,“ si se ecialu importantia subscierei de actiuni ale ei!

Multi de ai nostri, si mai vertosu multi pre acolo, unde nu s'a gasitu nimene carele se-i luminedie si capacitedie cu staintia si dibacia, — sunt in gresit'a credi'tia, ca prin subsciereca de actiuni facu vr'o poména, dau vr'unu daru Institutulu, pre candu ei tocmai sie-si facu bine si-si asecura o dobanda frumósa! — Se studiámu lucrulu bine domniloru, si ne vomu convinge ca este asiá! —

„Cea d'antaiu gloriósa victoria a honvédiloru.“

Astfeliu intitula „Zukunft“ din Viena o intemplanre ce vremu se descriemu pe scurtu, ér noi am intitula-o cu „Patria“ nostra:

„Cea mai desconsiderata natiune in Ungaria.“ Intr'adeveru, déca s'ar gasi unu omu cu bani de prisosu, ar meritá se se puna unu premiu pentru deslegarea cestiunei: ca astadi, in faci'a nerecunóscerei a nici unei natiuni in Ungaria, afora de cea stepanóbria magiara, in facia adecau nullitateca celoralalte, — care dintre acestea este cea mai desconsiderata séu mai mare nula?

Intrebárea s'ar poté pune si asiá: stepanirea magiara specialu, si poporulu loru in generalu, — de care natiunalitate se teme mai multu, si pe care o iubese mai putienu?

Dar s'ar poté formulá totu acésta intrebare inca in multe alte feluri; precum la deslegarea ei ar poté se incapa câte tóte date si fapte si aparitiuni publice si private; buna óra ca — la care natiune spargu magiarii mai multe capete; la care cautu prin feliu de feliu de midilóce — de parada — mai vertosu infratiri; — din carea cautu se recrutedio cu ostentatiune functionari, si a nume din care luá proportionalmente cei mai multi presiedinti de tribunale sel. sel.

Deci si ca date pentru deslegarea cu temeiul a acestei cestiuni, va fi bine a ni insemná tóte manifestatiunile de comportare publica si privata a dloru magiari facia de celealte natiunalitati ale patriei, si asiá a nu uitá de ataculu de mai de unadi din Nitra a supr'a intieligintiei slovace, de spargerea cu pot' Doritale a unei adunari a loru generale de cultura, si de multele capete sangorate la acea ocazione; — si a ascultá si notá si intemplanrea ce astadi venimu a descrie.

La 18 septemvre, adeca pre totu acelu timp, candu la Nitra se petrecea scandalulu si se celebrá triumfulu acelu scandalu contra slovaciloru, in Ungvar, in partea ruténa a tierrei, s'a intemplanu altulu, intr'alta forma, dar asemenea de „gloriosu“ — contra ruteniloru.

In acea dia s'a fostu adunatu in Ungvar la siedintia anuale, generale — Reuniunea de cultura a ruteniloru numita „a santulu Vasilie celu mare.“

Acest'a essiste cu autorisare maiestateca de sjesse ani, presieduta pan' acuma pururia de renumitulu natiunalistu rusu, Adolfu cavalieru de Dobrzansky, alesu la tóta ocasiunea dupa statute prin votu secretu.

Asta data, fora ca natiunalistii se vre avé macar ideea de machinatiunilo ce se faceau pe sub mana prin eppulu renegatu Pankovics si inca de unii guvernamentalisti, se infacisiera la adunarea generale, candu d'o data se vedidura cotropiti de renegati, cari prin intimidari a preotiloru si invetiatoriloru ruteni, medilocira votare nominalu pentru presiedinte si asfeliu calcandu cu violentia brutale statutulu, facura, pre natiunalisti de parasira adunarea, ér ei, renegatii si guvernamentalii, ocupara intréga reuniunea, alesera presiedinte, pe unu Nehrebeczky, si asfeliu prefacura o societate ruténa nationala, de unéla a regimulu ungurescu contra aspiratiuniloru si intereseloru natiunoi rutene. *)

Pre candu acestea se intemplanu in adunare, betranulu consiliariu Dobrzansky tramite pe fiulu seu, unu june de 22 de ani, licentiatu in drepturi, ilu tramite la ospetaria ca se puna caii la trasura spre a caletori afora la mosia. Candu junele Dobrzansky tocmai se ese cu trasur'a inchisa din curtea otelulu, prorumpu din carcima 8 honvédi unguri, condusi d' unu serginte, si mi ti-lu apuca si smulgu din caréta si mi ti-lu taraisescu si calca'n piciora si impungu si taia cu baionetele si cu sabiele cumplitu,

*) Insusi tó'a oficiala a Regimulu magiaru „B.-P.-Közl.“ se espriime ca — acuma este sperantia cumca vor incetá agitativile politice nationali la ruteni!

apoi lasandu-lu lesinat si mai mortu pe strata, retórna, incarcati de glorie, crasi la carciama!

Indignatiunea intre ruteni este nespusa; ér domnii magiari ridu si diu ca a fostu unu micu „cravalu“, fiindu ca junele D. ar fi insultatu pe honvédi! Incuisitiunea in sa a descoperitu ca acei honvédi multe óre au fostu adapati prin óre-cine, si ca — ataculu si uciderea n'a fostu menita teneralui, ci betranului — Dobrzansky; ér de vr'o insultare a honvédi-loru nici vorba nu póte se fia. —

Acest'a este actulu, pre carele „Zukunft“ ilu numesce „prim'a lovire gloriose a honvédi-loru“. Atacara adeca fóra veste pre unu june nearmatu, ei 8 si cu unu sergente, toti armati cu sabii si cu baionete, si-lu batura, taiari si impunsera de mórtre. Din ce cauzi? — Din ura si netolerantia magiara catra betranulu Dobrzansky, conducatoriu probatu si intrepidu alu natiunei sale!

Ce deducemu noi de aci?

Duóue: ca magiarii se sentu periclitati in domnia lor absoluti, prin miscarile natiunali, astfelu selbataci si brutalitatei loru nu cunóscse margini, — ca mai departe slovacii si rutenii sunt cei d'antai contra carora acésta brutalitate se pune in lucrare. —

Deplangemu din inima aceste isbucniri de selbataci; le deplangemu din duóue cause mari: o data, caci ele facu se pricepem, cumca domnii magiari, cu tota spoieia loru din afóra de cultura, inca nu s'au europeisatu, — ce — déca va urma a se dovédi, póte, ba trebuie ne-aperatu se aiba cele mai funeste consecintie pentru natiunea magiara, consecintie cari — a duou'a, ne-aperatu cauta se ne atinga si pre noi si se ni periclite, fóra de a nóstra vina, si a nóstra essistintia!

De ar da bunulu Ddiu, ca domnii magiari se-si vina in ori, si se cunóscse periculu ce provóca priu atari escese brutali!

Destulu — ca acum lumea se astépta se véda: dupa slovacii si ruteni, care natiune dintre cele de opotriva calcate n piciora — va fi la róndu, pentru d'a lui probe de amóre, stima si consideratiune magiara — prin capete sparte?!

Venindu vorb'a mai de unadi la unu locu publicu despre aceste intemplari, unu d. deputatu gerbu, alu urbei Zomboru, jurá pe Ddiu ca — de serbi nu se vor apóde; caci — pré bine sciu din esperiintia, ca serbii pentru o palma dau trei, pentru unu capu spartu alu loru, spargu diece d'ale contrariloru atacatori.

Cu pre'ngirigi d'astea, dupa cele ce vedjuramu in Nitra si Ungvar, va fi bine se se ocupe si familiarisedie si Romanii de sub stapanirea ungréscá. Am devenitu, pre cum se vede, in fundulu Asiei! —

Campulungu, in Bucovina, in opt. 1871.

Correspondintiele diuariului „N. Fr. Pr.“ din Viena despre diet'a din Cernauti sunt totu-deun'a pline de clevtiri si insulte contra Romanilor si de imne si apoteose pentru veneticii Bucovinei si aliatulu loru, dlu deputatu alu nostru E. H. (?? — Red.) Pe timpulu, candu Nemtii dictau popólorulu din Austria, i dictara si Bucovinei unu modu de alegere, cádu de favorabilu pentru veneticii flamendi, totu atátu de daunosu pentru indigeni. Astfelu constá majoritatea corpului legiuitoriu alu Bucovinei din veneticii. Limb'a nemtíscá se proclamá de „limba a tierii.“ Ce ironia! In Bucovina limb'a nemtíscá devine limb'a tierii! Si ea a fostu si e inca si adi unic'a limb'a intrebuintiata in scóla, in oficiulu publicu si in parlamentu. Lueru minunatu si totusi adevératu! Poporatiunea mobila a orasielor si proprietarii mari o acceptara, si, ca se strabata ea si pana in colib'a tieranului, se adusera colonisti nemtíscí. Era a própe ca Bucovina se devina o Germania mica in Oriente, candu in sa natiunile maltratate ale Austriei se desteptara si planulu nemtíscu se profacú'n fumú. Romanii Bucovineni ceru restituiria limbéi loré in drepturile ce i se cuviniu, introducerea ei in parlamentu, scóla si oficiulu publicu; ceru cu intetire schimbarea modulu nejustu de alegere. Lucrurile se intorcu pe dosu. Nemtii devinu la dieta in minoritate; deci striga, se vaiera, insulta, caci domnia loré e in periculu. Dlu deputatu alu nostru se indura de ei, trece in taber'a loré si lucra din respoteri contra Romanilor! De nume ilustru la natiunea intréga, par'ca a devenitu discipulu dlu Titu L. Maiorescu; elu da, acestu omu, alesu in unu ténentu curatu romanescu, in ténentulu de aici alu Campulungului, alesu prin unstenel'a cea mai mare a Romanilor, mai alesu a preotiméi de

acolo, se aliédia cu dusimani alegetoriloru sei; primése de la lesiterii jidano-nemtíscí ai Cernautiloru ovatiuni si serenade, si neci cá-i pasa de alegetorii sei! Unii dintre Romani vediondu aceste, suspina plini de indignatiune: „o tempora, o mores!“ altii audindú, cum betranulu acest'a cu o voce tremuranda vorbesce contra intereselorú celor mai sante ale conatiunali-oru sei, si cum elu, punendu-se in fruntea nemtilorú, fuge de trei ori pe dia din dieta, compatinindu-lu diu: „dati-i betranului pace; vedeti cá elu a intratu aci in antii de ruina.“ Dar' mie mi se pare cá, desi Dsa e aci cam betranu, totusi alegetorii Dsale ar trebui se-i puna stávila abuseriloru de mandatu ce comite Dsa prin increderea loré, si se-i dica la urechia unu poternicu: „quouspue tandem!“ Séu póte se-lu lasámu se li ajute nemtilorú de a se sui érasí in spinarea nóstra? Caci mie mi se pare, cá Dlu deputatu crede cá portarea Dsale se invoiesce cu conseintia si onorabilitatea sa. Séu póte preferá Dsa stim'a jidovésca stimei romanesci?! Apoi bine, depná mandatu nostru si duca-se la jidani, pangarésca-si si ilustrulu nume. Unu alegatoriu.

Varietati.

„Bietului romanu i-e dat'a se face inchinatuni.“ Acésta dicere se face acum proverbialu in Crisiana. Ca proverbii, póte va merge a se generalisá „pana unde mai resuna limba dulce si pré buna;“ candu apoi multi vor dori se-i cunóscse originea. Pentru asemene casu, noi aci anticipámu desluoarea: Precum se scie de comunu, noi pre aici nu avemú dirigatori de románu; rectius: sunt mai rari de cádu trifoiulu in patru frundie. Candu inse lu primirea comitetului supremu in Biharea, l'intimpiná cu conventaro unu vice-comite de romanu. Eca-ne, eschiamau romanii, avemú unu dirigatoriu de romanu. Veni comitele supremu alu orasiului si-lu intimpiná judele primariu, érasí unu romanu. Ce felu? se intrebau romanii, dar si aici avemú unu dirigatoriu de romanu? — Si (respunse unu pacala,) sunt pretotindenia romani, pre unde cauta a se face inchinatuni, caci romanului, i sunt data inchinatunile, capulu plecatu si suferintia. —

— Dlu Andreiu Cozma, oficiante la Inspectoratulú scolaru din comitatele Crasna si Solnoculu-de medilocu, precum si notariu titulariu si translatoru la comitatu, publica Prenumeratiune la Gramatic'a sa romana, teoretica si practica, scrisa dupa metodulu lui Ahn-Ollendorf, in limb'a ungréscá, cu scopu asiá dara d'a inlesni ungriloru invetiarea limbéi romane, a cárei cunosint'a — dupa dlu autoru, totu mai multu s'ar senti necesaria. Pretiulu de prenumeratiune éste 1 fl. Afóra de prenumeratiune pretiulu va fi mai mare. Colectantii de prenumeratiuni pe 10 esemplaria, primescu unulu gratis. Prenumeratiunile si banii sunt a se adresá dlui autoru in Zilah. —

Cercularie consistoriali *)

Nr. 348 scol. I.

Pentru a se mantiené cu scumpatate obligamentulu de a amblá scóla toti pruncii de ambele secursi, in etate de la 6 pan' la 12, si de la 12 pan' la 15 ani, — organele scolastice suut detórie a efectui cu punctualitate dispusetiunilo din §§. 8—13 a i reguleloru provisorie scolastice, emise de aici cu datulu de 11 augustu 1870, nr. 185 scol. spre care scopu se revóca in memori'a respectiviloru si se prescriu urmatóriele:

1. Preotimea parochiala e póftita: ea la apropiorea anului nou scolasticu, care se va incepe cu 1. octovre vechiu a. c. se indemne prin cuventári pastorali pre poporu, a-si dá pruncii si pupilli soi la scóla, aretandu felósele cele mari ale invetiaturei de o parte, ér de alta parte detrimentele, ce provinu din nesciintia, si glóbele banali, la cari au a fi supusi pa-

*) Salutámu cu cea mai víva placere acésta resoluta si energica pasire a venerabilulu Consistoriu din Orade in caus'a instructiunei populare. Gramad'a de plansori ce ni vinu de prin tóte partile pentru negrigirea scóleloru, si nepasarea antistiloru comunali si a judiloru cercuali de vaierárele domnilorú invetiatori ai nostri, trebuie se ne faca a crede cá autoritatile publice — de tóte numai de luminarea poporului nu vor se scie. Pentru ca acést'a se potemu constantá cu deplina evidintia, si apoi se vorbimú cu ele vorb'a cea mare, noi mai antai, pe calea normala trebuie se fimú incercatu tóte, cu tóta energi'a si seriositatea. Actele ce publicámú correspundu acéstei trebuintie. Red.

rintii si tutorii, cari nu póta grige de amblarea prunciloru si pupilliloru sei la scóla. —

2. Invetiatoriulu fiesce-careia scóle e detoriu, a avé la mana conscriptiunea essacta a tuturorú prunciloru de ambele secursi din comunele ce apartienú la scóla sa, cari suut obligati la invetiatura. Totu asia e detoriu a avé unu catalogu alu prunciloru amblatori la scóla, in care din dia in dia se se insemne ab-sentiele ce ocuru din partea invetiaceiloru. Din ambele aceste manuali invetiatoriulu la capetulu fiesce-cárei septemani va scóntá amblarea prunciloru la scóla, si despre aceea va face relatiune la inspectorulu localu, a numindu pruncii, cari su absentatu, pe parintii lorú, si órele absentárei neescusate. —

3. Inspectorulu localu alu scólei, séu unde nu este inspectoru, insusi invetiatoriulu, avendu in vedere datele despre cercetarea scólei, va receré dupa lipsa, in fiesce-care septemana, pre judele comunalu: ca acél'a se pedepséscá pre parintii si pre tutorii, cari nu si-au datu regulatu pruncii séu pupilli sei la scóla; avendu locu pedepsele de bani in folosulu fondului scolasticu, decretate in art. 38 §. 4 alu legiloru de 1868. —

4. Invetiatoriulu la prim'a dia a fiesce-careia luni va compune unu reportu dupa formulariulu ce se alatura despre amblarea prunciloru la scóla in decursulu lunei trecute, si acél'a numai decátu ilu va tramite inspectorulu cercualu de scóle. In reportulu acest'a lunariu, in partea din diosu, sub Nota, trebuie se se insemne dupa nume toti acei parintii séu tutorii, pre cari judele comunalu, la recererea prescria in punctulu precedentu 3, nu si-a globitu pentru nepasarea lorú cu tramiterea prunciloru séu pupilliloru sei la scóla. —

5. Inspectorulu cercualu de scóle, dupa ce va fi primitu reporturile lunarie de la invetiatori, — dupa cum se aréta lips'a, va receré numai decátu pre concornintele jude cercualu, ea se pedepséscá si se indruma la detorint'a lorú pre acei judi comunali, cari dupa recererea prescria in punctulu alu 3. nu si vor fi implinitu detorint'a de a pedepsi pre parintii si tutorii nepasatori de scóla.

6. Inspectorulu cercualu, in prim'a diumetate a fiesce-carei lune va compune din reporturile invetiatoriloru unu conspectu lunariu alu cercului intregu, totu dupa rubricile formulariulu alaturatu, si acél'a, in sensulu decisului sinodului eparchiale din 10/22 aprile a. c. nr. 132, pana la capetulu lunei ilu va asterne Consistoriulu acestuia, facendu; cunoscutu in reportulu seu pasii intreprinsu dupa punctulu alu 5. pentru naintarea amblarii la scóla, precumu si rezultatulu acelor'a.

7. Déca recererea inspectorulu cercualu de scóle catra judele cercualu, nici in alta luna nu va fi avutu resultatú: inspectorulu cercualu in reportulu lunei acéia va face aretare la Consistoriu, despre lips'a resultatulu, insemnandu dupa nume parintii séu tutorii, cari ar fi fostu de a se pedepsi, si numele judelú cercualu, catra care, fóra efectú, s'a adresatu pentru spriginire. La astfelu de reporturi se vor alaturá si reporturile lunarie ale invetiatoriloru pe cari s'a radiematu recererea catra judele cercualu.

8. La casu, candu autoritatile publice, cu scopu de a mantiené obligamentulu generalu de instructiune, ar pófti de la scólele nóstre confesionali unela date statistice, precum potú fi: conscrierea prunciloru apti de scóla, séu numerulu si numele prunciloru amblatori la scóla, séu altele ca acéstea, — inspectorii cercuali de scóle suut autorisati, a supeditá autoritatiloru publice fóra nici o pregetare.

Oradea-mare, 2 aug. 1871.

Consistoriulu gr. or. oradani.

PROTOCOLULU

Adunare generala, ténutu din partea insocierii „Alumneului romanu natiunali din Temesóra,“ in 13 sept. 1871.

Presinti au fostu: Dnu Dr. Pavelu Vasiciu, Constantin Radulescu, advocatu in Lugosiu, Stefanu Adamu, advocatu in Temesóra, Vincentin Popu, advocatu in Jebelu, Dionisiu Cadariu, advocatu in Chisetu, George Craciunescu, asessoru consistorialu, Luca Calacénu, inspectoru scolaru, George Ardeleanu, advocatu, George Nedeleu, advocatu, Paulu Rotariu, referinte orfanalu, Trifu Tiaranu, asessore consistorialu, Nestoru Craciunu, notariu comunalu, Vinc. Cornetiu, invetiatoriu, J. E. Tiaranu, negociatoriu, D. Marginéntiu, invetiatoriu, Darie Puticiu, invetiatoriu, Moise Mosies-

cu, notariu comunalu, Atan. Descu, notariu comunalu, Em. Andreescu, invetiatoriu, Ant. Todorescu, parochu, Melet, Miculescu, parochu, Petru Anca, asess. consistorialu, Mich. Dimi-trescu, parochu, Jos. Deheleanu, notariu comunalu, Vic. Adamu, parochu, Eman. Dimitreviciu, parochu, George Chiritia, parochu, Jos. Ribarovicu, parochu, Nicol. Rancu, proprietariu, Jos. Secosianu, parochu, Eut. Vuia, invetiatoriu, Danilu Draganu, Jonu Nicolaevicu, invetiatoriu, Jonu Brenzeiu, invetiatoriu, Traianu Lungu, invetiatoriu, Nicol. Ribariu, invetiatoriu, Miu Bosiocu, invetiatoriu, Mih. Jurma, parochu, Vichente Surdu, invetiatoriu, Dim. Perinu, invetiatoriu, Petru Siebu, (Solomonu Leichitia, parochu, Fil. Seculiciu, George Popovicu, Const. Spataru, Nicol. Micu, Nicol. Nicolaeviciu, Laz. Punga, Traila Popetiu, Petru Bolocanu, Mih. Radu, Ilio Popescu, Nicol. Adamovicu, parochu, Andreiu Vacarescu, And. Clecanu, Met. Oprianu, Vict. Gruescu, Pant. Fogarasi, Dim. Regiepu, Avramu Zimcea, Trif. Mozocu, Georg. Ribariu, Paulu Vacarescu, Mel. Dreghiciu, protopresviteru, J. Damsia, asessoru consistorialu si Nic. Cosiariu, vice-notariu comitatensu.

Nr. 1. Adunandu-se acestu frumosu numeru de membri ai Alumneului romanu natiunali, conformu provocarii comitetulu alumnealu, la localitatea Dlu protopresviteru Mel. Dreghiciu, MON. Dsa impartasi adunarii generale, cumca Ilustritatea Sa Dlu episcopu Procopiu Ivacicovicu, ca patronulu acestui Institutu, in sensulu §-lui 16 alu Statutelorú ar fi se presieda in adunant'a generala; in sa fiindu impeditu din caus'a morbului, si — de óre-ce neci unu membru alu illustrei familie de Mocioni nu s'a infacisiatu, neci n'au substituitu pre nime: adunarea generala se binevoiesca a aclamá pe unu membru din sinulu seu de presiedinte ad hoc.

Adunarea aclama de presiedinte ad hoc pre Dlu Dr. Pavelu Vasiciu, —

Nr. 2. Dnulu presiedinte ad hoc multiamindu adunantiei pentru increderea pusa in densulu, ocupa scaunulu presidialu, si dupa ce a denumitu pre George Ardeleanu si pre Nicolau Cosiariu de notari pentru ducereá lungu tocolului, dechiara siedint'a de deschisa. i abia pe

Nainte de tóte se dá cetire reportu gigant-comitetulu alumnealu, care reportu apoi se începere, pune unei pertractári speciale. Comitetulu vedemu lumnealu substerne socotile alumneali din a putienu 1869/70, provedinte cu clausula con. esmise spre essaminarea lorú, si din d. comisiunea le-a aflatu de bune si corecte, vére absolutoriulu necesariu.

Adunant'a generala, aprobandu socotile din annu 1869/70 provedinte cu clausula comisiunei essaminatorie, votéza comitetulu absolutiunea de tóta respunsabilitatea si rónduiesce a se depune socotile in archivu. —

3. Comitetulu repóta cumca in urmarea conclusului adunarii generali din an. 1870 s'au primitu in acestu institutu pre annu scolariu 1870/1 optu teneri studinti, si a nume:

1. George Gherba din clas'a a VII.
2. Patriciu Dragalina „ „ „ „
3. Stefanu Velovanu „ „ „ „
4. Simeonu Popetiu „ „ VI.
5. Victoru Florescu „ „ V.
6. Filimonu Titelu „ „ IV.
7. Trifu Miclea „ „ III.
8. Joanu Cerna „ „ II.

Pentru fie-care alumniatu s'au solvitú 15 fl. la luna, prin urmare pentru toti optu pe 10 luni 1200 fl. v. a.

Referitoriu la progresulu teneriloru alum-nisti, comitetulu repóta, cumca densulu si in semestru I 1870/1 a fostu cadiutu in secunda, si numai in urmarea promisiunei sale cá se va emendá in semestru alu doilea, a fostu sustienutu si mai departe in acestu institutu; in trimestru aprilie-maiu si-a si emendatu calculu, in sa cu finea anului ér a cadiutu in „secunda“. —

Adunarea generala, luandu in considerare, cumca tenerii cu ocaziunea primirei lorú in alumneu, s'au primitu cei mai eminenti si cei mai seraci, — apróba actulu comitetulu in acésta privintia. —

